

نقش جامعه دانشگاهی جهانی در انقلاب صنعتی چهارم در برابر شرکتهای مبتنی بر فناوری دیجیتال

کلمه انقلاب برابر با تغییرات عمیق و تحولات بنیادی است. به عبارتی ساده تر در هر انقلابی ساختارهای قبلی به نوعی ویران شده و ساختاری جدید پدید خواهد آمد. اگر چه معمولا انقلاب کشاورزی به دلیل صنعتی نبودن در مجموعه انقلابهای صنعتی بررسی نمی شود، اما این انقلاب که منجر به یکجانشینی نوع بشر گردید با وجود کمیاب بودن مهاجرتها بین المللی به دلیل نبودن وسایل حمل و نقل عمومی، توانست به شکلی غیرباورانه در سطح جهانی گسترش یافته و موجب دگرگونیهای شگفت آوری شود. در ادامه آن در اولین انقلاب صنعتی، نیروی مکانیکی ماشین توانست بخش اعظم مشاغلی که به نیروی بدنی انسانی متکی بودند را تحت تاثیر قرار دهد. در ادامه دگرگونی های بدیع حاصل از انقلابهای صنعتی بعدی تا حد زیادی این معنا را تایید کردند که معادل سازی آنها به عنوان انقلاب صحیح بوده است، زیرا همه این انقلابها موجب تحولی شگرف و موثر در تاریخ بشری شده اند. اکنون نیز که نشانه هایی که از دهه قبل به عنوان آغاز انقلابی جدید توسط فناوریهای نوین بروز کرد به مرحله ای رسیده که می تواند بیانگر انقلابی بسیار متفاوت باشد، لازم است همه جوامع خود را برای این خیز و موج عظیم آماده نمایند تا بتوانند علاوه بر پایداری در برابر این سونامی از انرژی موجود در آن نیز حداکثر بهره برداری را بنمایند. از جمله جوامع انسانی که حداقل در دو انقلاب صنعتی آخرین نقشی ممتاز و یگانه داشتند، جامعه دانشگاهی جهانی است؛ اما به نظر می رسد انقلاب صنعتی چهارم در حال بلعیدن این جامعه در درون خود و پدید آوردن نوعی جدید از جامعه دانشگاهی باشد. یادگیری الکترونیکی و آموزشهای مجازی اصطلاحاتی ناآشنا برای جامعه دانشگاهی نیست و بعضی از دانشگاه های بزرگ تا حد مطلوبی از این تکنیکها استفاده نموده اند، ولی به نظر می رسد شرکتهای بزرگی همچون گوگل و مایکروسافت که به صورت یگانه ای بر فناوریهای دیجیتالی تسلط ویژه ای داشته و نیز به عنوان صاحبان پلتفرمهای نوین در این حد قانع نبوده و در حال برنامه ریزی برای گرفتن کامل سکان کشتی جامعه دانشگاهی هستند. نمی توان به قطع یقین گفت که پاندمی شدن بیماری کرونا تنها توسط فضای مجازی که در اختیار این گونه شرکتهای است شکل گرفته است، اما در آینده نزدیک تاریخ نقش شرکتهای دیجیتال محور در همه گیری، هراس افکنی و استفاده سودجویانه از این ویروس قدیمی را برملا خواهد نمود. هر چه باشد این تغییر اجتناب ناپذیر بوده و جامعه دانشگاهی چه بخواهد یا نخواهد، باید نه در کنار خود، بلکه در پیش روی خویش فناوریهای نوین آموزشی بر پایه هایی همچون فناوری اطلاعات و هوش مصنوعی را پذیرفته و خود را برای این تحول که در معنای صحیحی از آن به انقلاب چهارم صنعتی یاد می شود آماده کند تا بتواند در برابر این سونامی پر قدرت، باقی و پایدار بماند.

واژگان کلیدی: دانشگاه، آینده، دیجیتال و مجازی.